

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
OGÓLNOKSZTAŁCĄCA SZKOŁA MUZYCZNA II STOPNIA IM. Mariana Sawy
W ZESPOLE PAŃSTWOWYCH SZKÓŁ MUZYCZNYCH NR 1 W WARSZAWIE
ROK SZKOLNY 2025/2026

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.
- „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
- Statut ZPSM Nr 1 w Warszawie .

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny realizowany w Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej II stopnia im. M. Sawy w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych Nr 1 w Warszawie opiera się na wartościach przyjętych przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców oraz Samorząd Uczniowski. Treści programu są spójne ze Statutem Szkoły, szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględniają wymagania opisane w podstawie programowej.

Skuteczność programowania działań wychowawczo - profilaktycznych na terenie szkoły uzależniona jest od stosowania różnorodnych strategii oraz objęcia zakresem oddziaływań trzech podmiotów niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania szkoły: uczniów, nauczycieli i rodziców. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Szkoła ma za zadanie wspomagać naturalny rozwój ucznia, kształtować jednostki twórcze, kreatywne i zdolne do sterowania własnym kształceniem zarówno w rzeczywistości szkolnej, jak i poza nią, korygować nieprawidłowości z wcześniejszych okresów i zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę.

Celem interwencji profilaktycznych jest zarówno ograniczenie lub eliminowanie czynników ryzyka jak i wzmacnianie działania czynników chroniących przed zagrożeniem. Są to przede wszystkim edukacja oraz wskazywanie celów życiowych jako alternatywny sposób na eliminację czynników ryzyka. Ważnym elementem realizacji programu jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z nadmiernym korzystaniem z nowoczesnych technologii, z używaniem substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym.

Na diagnozę tę składają się m.in.:

- wyniki nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacja wcześniejszego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2024 – 2025,
- wnioski i analizy, np. wnioski z pracy zespołów przedmiotowych oraz wychowawczych,
- uwagi, spostrzeżenia oraz wnioski nauczycieli, uczniów i rodziców.

I. Misja szkoły.

Misją naszej szkoły jest wychowywanie człowieka dążącego do osiągnięcia w życiu wartości wyższych, ukierunkowanego na poszukiwanie prawdy, dobra, piękna, a także przygotowanego do aktywnego udziału we współtworzeniu, niesieniu i przekazywaniu tych wartości.

Naszych uczniów chcemy wychowywać i kształcić w duchu patriotyzmu, umiłowania kultury ojczystej i poszanowania godności każdego człowieka. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

Odwołując się do rodzimej tradycji oraz bogatej historii szkół pragniemy rozwijać w dzieciach i młodzieży poczucie odpowiedzialności za wspólne dobro oraz kształtować w nich postawę poszanowania dla narodowego dziedzictwa oraz kultury europejskiej i światowej.

II. Sylwetka Absolwenta Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II stopnia im. Mariana Sawy w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych Nr 1.

Dążeniem ZPSM Nr 1 jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę posiada następujące cechy:

- wrażliwość artystyczną oraz świadomość tworzenia i odbioru sztuki,
- umiejętność prezentowania własnych dokonań artystycznych,
- umiejętność radzenia sobie z emocjami, stresem i niepowodzeniami,
- świadomość praw i obowiązków swoich oraz innych,
- kulturę osobistą – absolwent zna i stosuje zasady i normy prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie, broni swoich racji przestrzegając dobrych obyczajów i zasad kultury,
- odpowiedzialność – absolwent stara się przewidywać skutki swoich działań, jest gotowy ponosić konsekwencje swoich czynów, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, czuje się współodpowiedzialny za innych, jest przygotowany do podjęcia odpowiedzialności za swoją przyszłość i podejmowane decyzje,
- tolerancyjność – absolwent szanuje poglądy i potrzeby innych, zna i rozumie zasady współżycia społecznego – zna normy obyczajowe, moralne i etyczne, które panują w społeczeństwie i przestrzega ich,
- patriotyzm – absolwent szanuje symbole narodowe i europejskie, kultywuje tradycje narodowe, zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- aktywność – absolwent rozwija swoje zainteresowania i pasje, jest kreatywny, wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktyce, racjonalnie korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, świadomie wykorzystuje technologie informatyczne,
- umiejętność współżycia w grupie - absolwent integruje się z rówieśnikami, nawiązuje prawidłowe relacje rówieśnicze i społeczne i prawidłowo funkcjonuje w społeczności klasowej i szkolnej, jest pozytywnie i życzliwie nastawiony wobec innych oraz wrażliwy na krzywdę innych i chętny do niesienia pomocy, kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności, potrafi dbać o swoje zdrowie psychiczne, jest świadomy uwarunkowań, wyzwań i zagrożeń dla bezpieczeństwa międzynarodowego Polski w kontekście wojny w Ukrainie.

III. Diagnoza sytuacji wychowawczej.

Przed przystąpieniem do aktualizacji programu profilaktyczno-wychowawczego dokonano analizy obecnej sytuacji wychowawczej na podstawie:

- diagnozy potrzeb i problemów: badania ankietowe przeprowadzone wśród uczniów, rodziców, nauczycieli oraz innych pracowników OSM II st. im. M. Sawy,
- uwag i wskazówek wychowawców klas oraz pedagoga i psychologa szkolnego, dokonanych na podstawie obserwacji, konsultacji z nauczycielami oraz rozmów z uczniami i rodzicami,
- analizy uwag wpisanych do dzienników lekcyjnych.

W wyniku diagnozy sytuacji wychowawczej szkoły, stwierdzono następujące problemy:

- uzależnienie od telefonów,
- zachowania nieakceptowane społecznie w trakcie korzystania z mediów społecznościowych,
- problem z radzeniem sobie ze stresem w sytuacjach szkolnych (np. egzamin, sprawdzian),
- problem z nadmierną rywalizacją między uczniami w obszarze dokonań artystycznych i edukacyjnych,
- problem zachowań nagannych poza szkołą,
- brak konsekwentnego postępowania wobec uczniów w sytuacjach łamania przez nich zapisów w Statucie Szkoły i Regulaminach.

Dotychczas podejmowane przez Szkołę działania przynoszą oczekiwane efekty. Ankieta wskazuje, że w przeważającej większości uczniowie czują się bezpiecznie w naszej szkole, systematycznie rozwijają umiejętności komunikacji interpersonalnej, częściej prezentują postawę asertywną w różnych sytuacjach społecznych występujących na terenie szkoły i poza nią.

Z ankiet wynika potrzeba rozszerzenia edukacji zdrowotnej, wspieranie rozwoju fizycznego i emocjonalnego.

IV. Cele ogólne.

Działalność wychowawczo-profilaktyczna w OSM II st. im. M. Sawy w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych Nr 1 polega na prowadzeniu działań z zakresu rozwoju edukacyjnego, wychowawczego, emocjonalnego i społecznego, w tym kształtowaniu umiejętności uczenia się, modelowaniu postaw prozdrowotnych, uczeniu zachowań bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych z uwzględnieniem właściwego korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, rozwijaniu umiejętności interpersonalnych, ugruntowywaniu wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się oraz uświadamianiu korzyści płynących z aktywności fizycznej i wdrażania profilaktyki.

Wszelkie działania mają na celu wspomaganie młodzieży OSM II st. im. M. Sawy w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- **fizycznej** – poprzez zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie prozdrowotnych zachowań, z uwzględnieniem nabywania właściwych nawyków związanych z techniką gry na instrumencie i pracą głosem,
- **psychicznej (emocjonalnej)** – poprzez zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej opartej na właściwym stosunku do siebie i innych oraz kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów w dobrej kondycji psychicznej, w szczególności minimalizowanie zjawiska stresu szkolnego i tremy związanej z występami publicznymi, a także poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów,
- **społecznej** – poprzez doskonalenie umiejętności pełnienia ról społecznych oraz analizy norm społecznych i dokonywania właściwych wyborów, a także kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej,
- **aksjologicznej** – poprzez zdobycie stabilnego systemu wartości, docenienie znaczenia zdrowia i sensu życia oraz rozbudzanie wrażliwości na piękno muzyki i kształtowanie postawy twórczej.

Strategia wychowawcza i edukacyjna szkoły polega na wspieraniu ucznia w rozwoju osobistym, edukacyjnym i muzycznym.

Działania wychowawczo – profilaktyczne w tych sferach życia i funkcjonowania ucznia przyczyniają się do zdobywania rzetelnej wiedzy i osiągnięcia przez niego dojrzałości. Budują jego gotowość do dalszej edukacji muzycznej.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) kształtowanie postaw prozdrowotnych - wspieranie edukacji i programów mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości - w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu,
- 3) kształtowanie więzi ze szkołą – wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną, przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 4) budowanie klimatu szkoły - kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, opierającego się na budowaniu prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów, nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów,
- 5) wspieranie relacji interpersonalnych - doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami,
- 6) kształtowanie kompetencji wychowawczych - wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 7) rozwijanie idei wolontariackiej - kształtowanie u uczniów postaw sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym.

Strategia edukacyjna polega na poszerzaniu i ugruntowaniu wiedzy oraz kształtowaniu umiejętności promowania zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzanie wiedzy psychologicznej, toksykologicznej i dietetycznej - poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju oraz zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie kompetencji psychologicznych i społecznych - rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów oraz doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u młodzieży,
- 3) kształtowanie samokontroli i odporności psychicznej - kształtowanie u uczniów umiejętności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji i potrzeb,
- 4) uczenie konstruktywnego podejmowania decyzji - kształtowanie krytycznego myślenia oraz wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi, zdrowiu i życiu,

- 5) rozwijanie szkolnej interwencji profilaktycznej w zakresie profilaktyki używania środków i substancji psychoaktywnych - prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 6) poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii chorób oraz poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą.

Strategia informacyjna polega na dostarczaniu dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, rzetelnych i bieżących informacji na temat aktualnych zagrożeń i sposobów rozwiązywania problemów.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) informowanie o skutecznych sposobach prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu substancji zmieniających i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) informowanie o ofercie specjalistycznej pomocy psychologicznej i terapeutycznej - udostępnianie informacji o ośrodkach świadczących pomoc specjalistyczną dla młodzieży, ich rodziców lub opiekunów,
- 3) informowanie o konsekwencjach prawnych związanych z naruszeniem przepisów prawa.

Strategia profilaktyczna polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej (obejmującej wszystkich uczniów), selektywnej (dotyczy młodzieży narażonej na rozwój zachowań ryzykownych) oraz wskazującej (skupionej na uczniach z rozpoznaniem wczesnych objawów uzależnienia, zachowań ryzykownych, zaburzeń i chorób wymagających leczenia oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym).

Działalność profilaktyczna obejmuje w szczególności:

- 1) realizację programów profilaktycznych i promocji zdrowia,
- 2) wprowadzenie alternatywnej pozytywnej formy działalności w postaci zajęć rozwijających zainteresowania, uzdolnienia oraz odnoszących się do psychologicznych potrzeb,
- 3) kształtowanie norm przeciwnych podejmowaniu zachowań ryzykownych – kształtowanie postaw asertywnych,
- 4) doskonalenie w zakresie szkolnej interwencji profilaktycznej - poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji oraz doskonalenie zawodowe

nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych.

V. Struktura oddziaływań wychowawczych

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne,
- dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia,
- stwarza warunki do działania w szkole wolontariuszy,
- współpracuje z wychowawcami, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, psychologiem szkolnym w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- we współpracy z zewnętrznymi instytucjami oświatowymi wyposaża uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o możliwościach szukania pomocy w sytuacji kryzysu emocjonalnego,
- prowadzi we współpracy z instytucjami wspierającymi proces edukacji i wychowania działania mające na celu doskonalenie wśród rodziców umiejętności rozpoznawania potrzeb i problemów ich dzieci.

Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych poprzez prowadzenie konsultacji, dzielenie się spostrzeżeniami i uwagami,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży depresją oraz zachowaniami niepożądanymi,
- uczestniczy w realizacji i ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Nauczyciele:

- uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży depresją oraz zachowaniami niepożądanymi,
- kierują się w swojej pracy edukacyjno – wychowawczej Standardami Ochrony Małoletnich,
- udzielają uczniom pomocy w przewyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości,
- kształcą i wychowują młodzież w duchu patriotyzmu i demokracji i poszanowania drugiego człowieka,
- wspierają zainteresowania, pasje, rozwój artystyczny ucznia,
- kształtują u uczniów umiejętność radzenia sobie z tremą i oceną artystyczną, tworzą środowisko, w którym pozytywnie kształtuje się osobowość młodego artysty oraz jego odpowiedzialność za własny rozwój artystyczny,
- wspierają młodzież w radzeniu sobie z trudnościami oraz ograniczają i likwidują czynniki ryzyka a inicjują i wzmacniają czynniki chroniące,
- wspierają uczniów w procesie kształtowania motywacji do samodzielnej pracy (nauki),
- podejmują działania wychowawczo - profilaktyczne kierowane do uczniów równoległe z przekazywaniem wiedzy w procesie realizacji treści programowych ze wszystkich przedmiotów,
- przekazują rodzicom wyczerpujące informacje n/t. stosowanych w szkole form i metod pomocy uczniom.

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy i zaufania,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka,
- opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym,
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno – pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- rozwijają umiejętności uczniów w zakresie stosowania w praktyce umiejętności komunikacyjnych przy nawiązywaniu i utrzymywaniu pozytywnych kontaktów koleżeńskich, metod unikania i rozwiązywania konfliktów,
- podejmują działania wychowawczo - profilaktyczne kierowane do uczniów podczas zajęć z wychowawcą klasy.

Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczno-pedagogiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebujących szczególnego wsparcia w procesie wychowawczo - edukacyjnym lub stałej opieki,
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów występujących w funkcjonowaniu młodzieży,
- wspiera rodziców i nauczycieli w rozpoznawaniu potrzeb uczniów, rozwijaniu indywidualnych predyspozycji oraz uzdolnień ucznia,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej,
- prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych,
- podejmuje współpracę z rodzicami w celu budowania wzajemnego zaufania koniecznego do prawidłowego pokierowania rozwojem psychicznym i emocjonalnym młodzieży,

- podejmuje działania wspomagające rozwój umiejętności społecznych uczniów (m. in. dotyczących samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji i potrzeb).

Rodzice:

- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- współorganizują imprezy szkolne i klasowe,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – konsultuje i uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

VI. Działania priorytetowe w roku szkolnym 2025/2026

W bieżącym roku szkolnym po uwzględnieniu wyników ewaluacji programu profilaktyczno – wychowawczego, priorytetów wychowawczo – profilaktycznych CEA na br. szkolny oraz kierunków polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026, najważniejsze działania w pracy wychowawczej oraz profilaktycznej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- poszerzanie przez nauczycieli znajomości literatury psychologicznej i pedagogicznej kształcenia artystycznego ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw CEA,
- zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w organizację pomocy psychologiczno- pedagogicznej w szkołach artystycznych,
- diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych,
- wspieranie rozwoju zdolności i umiejętności artystycznych uczniów,
- rozwój poczucia przynależności do grupy - wzmacnianie prawidłowej komunikacji,
- budowanie i wzmacnianie poczucia własnej wartości,
- zapobieganie zachowaniom ryzykownym wśród młodzieży,
- budowanie poczucia odpowiedzialności i sprawczości wśród uczniów,
- wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa w szkole,
- promowanie zdrowego stylu życia - dbanie o zdrowie psychiczne, emocjonalne oraz fizyczne,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym zagrożeń spowodowanych zażywaniem środków psychoaktywnych (m. in. alkoholu i narkotyków, wyrobów tytoniowych, leków),
- uświadamianie zagrożeń związanych z nadmiernym korzystaniem z Internetu, telefonu komórkowego, komputera, kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych,
- kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji i potrzeb,
- ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego młodzieży poprzez wspomaganie wychowawczej roli rodziny,
- zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w sytuacjach kryzysowych,
- podejmowanie działań mających na celu niwelowanie zachowań przemocowych i nieakceptowanych społecznie wśród uczniów,
- promowanie uczniów prezentujących zachowania właściwe, akceptowalne społecznie.

VII. Szczegółowe cele wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w roku szkolnym 2025/2026 w OSM II st. im. M. Sawy w ZPSM Nr 1 w Warszawie.

A. Cele wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w klasach I – VI szkoły OSM II stopnia im. M. Sawy.

OBSZAR	ZADANIA	FORMA REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE / TERMINY
Edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> - pogłębianie wiedzy o higienie pracy - rozwijanie umiejętności stosowania w praktyce strategii radzenia sobie ze stresem - doskonalenie postaw asertywnych, - kształtowanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z objawami depresji oraz innymi problemami natury psychicznej, - rozwijanie umiejętności dokonywania właściwych wyborów, przyjmowanie odpowiedzialność za swoje działania i decyzje, - doskonalenie umiejętności planowania własnego procesu uczenia się, prawidłowego zarządzania czasem, - zastosowanie w życiu codziennym zdobywanych umiejętności, - zastosowanie w praktyce umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności, - wykorzystywanie w praktyce wiedzy z zakresu zagrożeń psychofizycznych w okresie dojrzewania: zaburzenia odżywiania (anoreksja, bulimia), zagrożenia związane z nadużywaniem leków, 	pogadanki, warsztaty psychologiczne, kampanie, plakaty, programy ogólnopolskie, kampanie społeczne, filmy edukacyjne, ulotki	wychowawcy klas, nauczyciele biologii, chemii i wychowania fizycznego, nauczyciele edukacji dla bezpieczeństwa, nauczyciele podstaw przedsiębiorczości, nauczyciele przedmiotu głównego, pielęgniarka szkolna, pedagog, psycholog; terminy: cały rok według planu pracy szkoły i wychowawcy oraz nauczycieli

	<ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie umiejętności wykorzystywania wiedzy na temat wczesnej identyfikacji zmian chorobowych we własnym ciele (np. wczesna identyfikacja zmian na skórze, potrzeba samobadania piersi itp.) w celu ochrony zdrowia. 		
<p>Kształtowanie postaw społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie umiejętności wyrażania emocji oraz ich rozumienia, w tym przez muzykę, - rozwój zaangażowania w różne formy aktywności (koła zainteresowań, wolontariat, itp.), - kształtowanie prospołecznych postaw uczniów i rozwijanie pozytywnego systemu wartości w klasie, - doskonalenie umiejętności tworzenia prawidłowych relacji, - budowanie w klasie bezpiecznego środowiska, - rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby innych oraz umiejętności udzielania wsparcia emocjonalnego, - rozwijanie kompetencji w zakresie współdziałania w grupie, - rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji, - rozwijanie kompetencji z zakresu rozwiązywania konfliktów, stosowanie w praktyce umiejętności poszukiwania kompromisu, - kształtowanie pozytywnego poczucia własnej wartości, - doskonalenie umiejętności szukania inspiracji w dokonaniach innych – w celu rozwijania własnej kreatywności, 	<p>udział w pracach samorządu uczniowskiego, pogadanki, praca grupowa, filmy edukacyjne, zapoznanie z regulaminami szkolnymi i procedurami, opracowanie zasad klasowych, akcje charytatywne, wycieczki integracyjne</p>	<p>wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotu głównego, nauczyciele wiedzy o społeczeństwie, pedagog, psycholog; terminy: cały rok według planu pracy szkoły i wychowawcy oraz nauczycieli</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie uczniów do funkcjonowania w dorosłym życiu i akceptowania stanów psychofizycznych związanych z tym okresem, - kształtowanie umiejętności dostrzegania i szanowania różnic kulturowych. 		
Wartości, normy, wzory zachowań	<ul style="list-style-type: none"> - wyzwalanie aktywności artystycznej, kształtowanie wyobraźni i wrażliwości muzycznej, kształtowanie aktywnej postawy twórczej, wdrażanie do podejmowania odpowiedzialności za realizację określonych zadań w różnych obszarach życia szkoły, - rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych, - rozwijanie umiejętności realizacji własnych celów w oparciu o rzetelną pracę i uczciwość, - rozwój zainteresowań, poszerzanie samodzielności, - poszerzanie wiedzy na temat różnych form poszukiwania pracy, - doskonalenie kompetencji z zakresu występów publicznych, - doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadaną wiedzę i ocenę skutków własnych działań, - rozwijanie wiedzy na temat wielokulturowości i jej wkładu w rozwój cywilizacji, - rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego, 	<p>pogadanki, udział w uroczystościach oraz koncertach klasowych i szkolnych, organizowanie wyjazdów do teatru, muzeum, obiektów kultury, wycieczki mające na celu poznanie różnych zawodów, udział i organizacja uroczystości klasowych/szkolnych związanych z obchodami świąt państwowych</p>	<p>nauczyciele przedmiotu głównego, nauczyciele przedmiotów ogólnomuzycznych, nauczyciele wiedzy o społeczeństwie, nauczyciele informatyki, pedagog, psycholog, nauczyciele biblioteki terminy: cały rok według planu pracy szkoły i wychowawcy oraz nauczycieli</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie świadomości istnienia potrzeby wspólnego działania na rzecz innych osób, rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie, - rozwijanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości oraz postaw, - doskonalenie umiejętności wykorzystywania wiedzy na temat praw i obowiązków obywateli, wyrażanie własnego zdania na temat różnych problemów i uzasadnianie go, - dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które wpływają na zachowanie, - zwiększenie umiejętności zaspokajania potrzeb emocjonalnych w sposób zgodny z przyjętymi normami, regułami i zasadami, - rozwijanie umiejętności właściwego korzystania z informacji przedstawianych w mediach, odróżnianie prawdziwych wiadomości od fake newsów. 		
<p>Profilaktyka zachowań ryzykownych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie postaw aprobujących abstynencję i unikanie substancji psychoaktywnych, - rozwijanie aktywnej postawy w obliczu życiowych problemów i wyborów, - doskonalenie umiejętności dostrzegania konsekwencji swoich zachowań, - doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadaną wiedzę i informacje, 	<p>pogadanki, warsztaty profilaktyczne, konkursy plastyczne, spotkania ze Strażą Miejską, zajęcia praktyczne podczas lekcji informatyki, szybkie reagowanie na przejawy agresji,</p>	<p>dyrektor, wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciel informatyki oraz wiedzy o społeczeństwie. terminy: cały rok według planu pracy szkoły i wychowawcy oraz nauczycieli</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postaw zapobiegających wczesnym kontaktom seksualnym i związanych z nimi problemów, - utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy, - rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, poszukiwanie pomocy, rozwiązywanie konfliktów i przewidywanie konsekwencji własnych działań, - doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby, rasizm, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, brak ideałów, nachalna reklama), - rozwijanie strategii przeciwdziałania depresji oraz podejmowanie działań mających na celu zapobieganie i wczesne wykrywanie stanów depresyjnych, - zapewnienie przestrzeni do bezpiecznego funkcjonowania w celu eliminowania u uczniów niepotrzebnego lęku i niepokoju, - budowanie atmosfery zaufania, stwarzanie sytuacji sprzyjających mówieniu o swoich uczuciach i emocjach. 	<p>zapoznanie uczniów ze skutkami stosowania przemocy, niewłaściwego korzystania z Internetu</p>	
--	---	--	--

B. Działania skierowane do rodziców.

Zadania	Cel	Formy realizacji	Osoby realizujące
Wspieranie rodziców w procesie wychowania	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie przez rodziców działań wychowawczych szkoły, - przekazywanie informacji i pogłębianie wiedzy na temat zaburzeń zachowania i zachowań ryzykownych występujących młodzieży, - przekazywanie informacji na temat możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy. 	indywidualne konsultacje z psychologiem, pedagogiem, specjalistami i wychowawcami; wykłady dla rodziców, udostępnianie ulotek informacyjnych, spotkania ze specjalistami.	wychowawcy, psycholog, pedagog, specjaliści, nauczyciele
Budowanie prawidłowych relacji z rodzicami	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie rodziców w procesie wychowawczym, - wskazywanie możliwości uzyskania pomocy, odpowiednich instytucji, - wyposażenie rodziców w podstawowy zasób wiedzy o uzależnieniach i destruktywnych zachowaniach młodzieży, - diagnoza potrzeb i problemów,- wspieranie w budowaniu prawidłowej komunikacji międzypokoleniowej, - propagowanie informacji wśród rodziców o możliwościach wsparcia psychologiczno – pedagogicznego na terenie szkoły. 	ankiety, konsultacje, rozmowy ze specjalistami, wychowawcami i nauczycielami, angażowanie rodziców w organizację działań profilaktycznych na terenie szkoły.	wychowawcy, psycholog, pedagog szkolny, specjaliści

C. Działania skierowane do nauczycieli.

Zadania	Cel	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
Upowszechnianie kursów i szkoleń.	- doskonalenie umiejętności zawodowych.	Informowanie o dostępnych szkoleniach.	dyrektor szkoły, kierownicy sekcji, psycholog
Organizowanie wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego.	- doskonalenie umiejętności zawodowych, - zdobywanie nowych doświadczeń, - dzielenie się wiedzą.	Organizowanie szkoleń i warsztatów dla Rady Pedagogicznej.	dyrektor szkoły, psycholog
Propagowanie literatury dotyczącej profilaktyki działań niepożądanych.	- doskonalenie umiejętności zawodowych, - samodoskonalenie.	Polecanie i udostępnianie materiałów dotyczących profilaktyki.	psycholog
Współpraca ze specjalistami.	- wypracowanie wspólnych oddziaływań wychowawczych.	współpraca z instytucjami zajmującymi się profilaktyką, indywidualne konsultacje z pedagogiem, psychologiem.	dyrektor szkoły, pedagodzy, psycholog

Wspieranie nauczycieli w realizacji działań wychowawczo - profilaktycznych.	- bieżące rozpoznawania i diagnozowanie problemów, - analiza bieżących problemów edukacyjno-wychowawczych uczniów.	Wymiana doświadczeń w obrębie zespołów przedmiotowych oraz zespołów wychowawczych	kierownicy zespołów
Wspieranie nauczycieli w pracy z uczniem trudnym wychowawczo.	- podejmowanie działań naprawczych.	warsztaty, szkolenia.	dyrekcja szkoły

VIII. Formy współpracy z rodzicami w rozwiązywaniu problemów młodzieży.

Szkoła współpracuje z rodzicami w realizacji działań wychowawczych i profilaktycznych.

1. Zbiorowe formy współpracy:

- zebrania z rodzicami (dotyczą przekazania informacji o osiągnięciach uczniów w nauce i zachowaniu),
- prelekcje dla rodziców (dotyczące problemów wychowania i profilaktyki),
- spotkania rodziców z dyrektorem szkoły.

2. Indywidualne formy współpracy (stanowią uzupełnienie i wzbogacają kontakty zbiorowe):

- konsultacje rodziców z wychowawcą, nauczycielem przedmiotu, pedagogiem, psychologiem, dyrektorem,
- korespondencje (za pomocą listów i pism informujących, dziennika elektronicznego),
- rozmowy telefoniczne.

IX. Ewaluacja programu.

Program będzie ulegał modyfikacji.

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo – profilaktycznego oraz ocenie następujących elementów:

- a. efektów jego wdrożenia,
- b. szeroko pojętych warunków w jakich był realizowany,
- c. stopnia jego realizacji wobec założonych celów.

Metody i formy ewaluacji:

- Obserwacja i analiza zachowania uczniów przez wychowawców, nauczycieli, pedagoga, psychologa,
- Analiza postępów w nauce i efektów pracy uczniów.
- Analiza dokonań uczniów w sferze artystycznej,
- Obserwacja zajęć dodatkowych.
- Analiza dokumentacji szkolnej.

- Ankiety dla uczniów, rodziców, nauczycieli.
- Rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami, dyrekcją i innymi pracownikami.
- Wypowiedzi i wnioski nauczycieli na posiedzeniach Rady Pedagogicznej.
- Analiza poziomu zaangażowania w akcje Samorządu Uczniowskiego i inne formy aktywności społecznej np. wolontariat.
- Analiza protokołów.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Ewaluacja programu dokonywana będzie na zakończenie roku szkolnego, pozwoli na określenie efektywności jego oddziaływań i wskaże kierunki działań.